

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR:

Egész évre 2 frt
Fél évre 1 „
Vidékre egész évre 60 krajczárral több.

Hirdetés árak egyezés szerint. — Nyilttér sora 10 kr.

Felelős szerkesztő:

THAN GYULA.

Kiadó és laptulajdonos:

SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Széchenyi-utca 1813. szám.
Minden lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő.

A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdeben

Olvasóinkhoz!

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az előfizetés megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldésében fennakadás álljon elő.

Kérjük továbbá helybeli előfizetőinket is, hogy az előfizetés megújítását eszközölni kegyeskedjenek, mert a lapunk által nyújtott sorsolási kedvezményben csak azok vehetnek részt, akik az előfizetést megújítják.

Debreczen haladása.

Mikor egy év eltelik tőlünk s telve újabb reményekkel az újba megyünk át, igazán csak akkor kezdjük mérlegelni a múlt eredményeit.

Számot vetünk azzal, hogy köz- és társadalmi életünk milyen számbavehető dolgot produkált. Volt-e, van-e, vagy lehet-e reményünk arra, hogy e haladást minden téren, minden irányban biztosíthatjuk.

Most, hogy az elmúlt évben történeteket visszaidézzük lelkiszemeink elé azt látjuk, hogy annyi sok vidéki város között talán egyedül áll az Alföld metropolisa: Debreczen, amely úgy a reformok, mint a kereskedelmi, társadalmi és közgazdasági terén nagyobb szerű előrehaladást tett. A

lezajlott év — ha a köz- és társadalmi életünk tevékenységét vesszük figyelembe — épen nem tartozott a nyugodalmasszandók közé. Nem maradt tőlünk távol sem esemény, sem olyan sikeres reform, amelynek végrehajtása maradandó alkotásokban nyilatkozik meg.

Lassan, kimért, megfontolt lépéssel, de annál nagyobb biztonsággal haladtunk előre, egyik követ a másik mellé rakva le, amely serénység a nagyobb szerű alkotásokat teremtette meg.

Ha egyszerre, a fáradságos munka gyümölcsére gondolunk, kell, hogy örömmel töltse el városunk minden fiának szívét az a tudat, hogy a kik városunk érdekében dolgoztak és fáradtak, eredményes munkát végeztek.

Csak az építkezésekre tekintünk vissza. Debreczen megkapta díszes nagy kórházát, amely modern berendezésével felette áll az ország vidéki városai bármely kórházának. Ott van a vágóhidunk, amely szintén modern szerű. Felépült az igazságügyi, folyik a királyi tábla palotájának s küszöbön a városháza építése.

Amink van, amire megelégedéssel tekintünk, az városunk saját erejéből alkotott munka. A kétezer munkás foglalkoztatására felépítendő gépjavitó műhelyben

városunk örömmel ment bele a legnagyobb áldozatkészségbe.

Bizony ha idegen ember jön városunkba, — minthogy az idegen forgalom is bámulatos mértékben nő — ámulva tapasztalja Debreczen rohamos fejlődését, óriási haladását. Mennyivel nagyobb örömmel, mennyivel nagyobb lelkesedéssel látjuk s tudjuk ezt mi debreczeniek.

Városi életünk egyes kiemelkedő fázisai, a város adminisztrációja, közegészségügyi állapotaink, kereskedelmi, társadalmi és ipari életünk is oly lendülettel törnek a haladás terén utat maguknak, hogy Debreczen ilyen fejlődésével ma már a vidék egyetlen városa sem áll arányban.

Fogunk-e repülni?

Az ember a teremtés koronája, a föld ura, jóllehet szervezeténél, teste alkotásánál fogva, mint az ingatlan föld ingó része — a szárazföldön való élésre van hivatva, hatalmát rövid kísérletezés után kiterjesztette a vizekre is. Ura a száraznak és vizeknek egyaránt. Az ész által feltalált eszközök segítségével képes óránként a földön 100 km. utat befutni. Ezen sebességgel, ha földünk egyenlítő vonala (a legnagyobb képzelt vonal, mely által a gömbalaku föld északi és déli egyenlő féltekékre osztatik) mindenütt száraz utakon haladna, úgy földünket az egyenlítő mentén

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRCAJA

TÉLI VIRULÁS.

Azt mondták, hogy az erdőre
Téli némaság borult.
Hogy megnézzem, vitt egészen
Odáig a kósza út.

S im': nekem nincs lombtalan fa,
Temetői némaság;
A csalógány dala csattog,
Hajladozik lombos ág.

Lombok árnyán, visszavárván
Párját, bűg a gerlicze.
Hivogatnak — pázsitpamlag
S árnyas bokor: „jőjj ide!”

Gyöngyvirág ezüst csengője
Csilingel bűbájosan;
Hozzá ér a szellő fátyla,
Mig fölötte átsuhan.

Fény az égen, fény a földön,
Illat, mámor, szerelem
Ugy, képzelet, újdátékod'
Fent az égen s ideleln.

Képeket fess; óh szerelmes
Szívem meg ne tudja azt,
Hogy e földön téli börtön
Zár el minden szép tavaszt.

Jánossy Zoltán.

János huszár a postán.

— A „Debreczeni Lapok” számára —

Irta: Nagyné Szücs Rebeka.

Palásthy főhadnagy ur még csak félórával előbb jött haza a vendéglőből, hová vacsorázni jár, de e félóra alatt is már tizszer megnézte az óráját, és úgy találta, mintha az óra mutatója mindig egy helyen állana; és mindannyiszor oda tartotta a füléhez, hogy meggyőződjék róla: vajjon nem állott-e meg? mert mégis bosszantó, hogy ilyen lassan mulik az idő. Izgatottan járt fel s alá a szobában, s azzal mulattatta magát, hogy a lépteit számlálta. Már az ötödik száznál tartott, mikor egyszerre ruhasuhogás és halk léptek zaja hallatszott az előszobában, s a következő perczben egy szürke prémes bunda és egy fekete fátyolos női fej jelent meg az ajtó függöny nyílása között.

— Szervusz Sanyi!

— Szervusz Böském!

E szavakkal üdvözölték egymást és futottak egymás karjaiba.

— Hát mégis, eljöttél te aranyos, te drága, te édes? — És kaczagva csókolódtak össze, s aztán a főhadnagy sietve vette le a bélelt radmant.

— Hátha az ördögökkel kellene szembe szállanom? Azokkal is megküzdének érted! Válaszolta a nő, sapkáját és fátyolát az ágyra ledobva, aztán megint összeölelköztek, s úgy enyelegtek, mint két gyermek; s úgy csókolódtak, mint egy szerelmes galamb pár.

— Jaj te, de herczig kis lakásod van!

mondta az asszony. — Soha se láttam még garzon lakást. És mint egy kis pillangó könyedén futkosott ide-oda, nézegetve a sok csecebecsét s a falakra rakott temérdek női fényképet. Majd felugrott az ottománra, hogy közelebből megnézhessen egy feltűnően szép női arc képet. — Ugye te Sanyi, ezek itt mind a szeretődök voltak?

— Ah, dehogy kedvesem; hova gondolsz? felelte a tiszt nevetve, megnyomva a csengetyű gombját, mire János huszár feszes tartással belépett.

— Parancsoljon főhadnagy ur!

— Készítsd elő a számovárt, hozz csészeket, s egy üveg pezsgőt. Aztán eredj el a postára. Érted?

— Igenis, főhadnagy ur!

És a huszár gyorsan teljesítte a parancsokat; pár percz múlva lobogott a kékes láng a számováron, s az asztalon ott állt jeges tartályban egy aranyos nyaku pezsgős palaczk, mellette két karesu pohár és csésze, s egy finoman összeválogatott gardinett.

— Parancsol még valamit, főhadnagy ur?

— Semmit, fiam, elmehetsz és siess a postára!

— Igenis kérem!

És János huszár mögött nesztelenül borult össze az ajtó bársonyos függönye, s a két szerelmes egyedül maradt. Az asszony még mindig ott állt az ottománon s összefont karokkal nézte, hogy a főhadnagy teát főz.

János fiam, el ne felejts a postára elmenni! kiáltotta ki még egyszer.

— De hogy felejttem! hangzott a válasz az előszobából, hol János éppen a kályhát

körülbírt volna utazni 401 óra, azaz 16 nap és 15 óra alatt. Ha pedig valaki ily sebességgel, Miskolc városából indulna mindig keletnek tartva, ez körüljárva a földet, 11 nap és 6 óra alatt jöhetne vissza.

Amde földünk felülete nemcsak szárazulat, hanem tengerektől is borítva van. Itt a legnagyobb sebesség, melylyel haladhatunk óránként 50 km Vizen és szárazon kellene a föld körüli utat megtenni, de még így is 40 nap volna elégséges e körüthoz. . . .

. . . Az emberi ész haladásának és hódításának nincs határa, időben övé a végtelen térben a mérhetetlen, hódítása tárgya a mozgó mindenség ezer kis és nagyvilága.

Nem elégíti ki az, hogy behatolt a párányi világok láthatatlan birodalmába, ép úgy mint a világóriások gondolattal alig beérhető távolába felfegyverzett szemével.

Az elemek körül a földet meghódította, leigázta és szolgáivá tette, összes élő s életnélküli tárgyaival. A felzuduló zajongó, ellenséges vizeket megzabolázta, saját kénye szerint hasznára fordította, — légkör villámainak az égi tűznek erőlködéseit védett háza kényelmes pamlagán ülve lenéző kicsinyléssel kaczagja.

Bántja a hiu embert, midőn a madarat repülni látja, melyet ő csak gondolatával érhet be; mert felülmulni látja magát egy nálánál alacsonyabb teremtménytől.

Az az ember, ki ellensége s irigye volt a halnak, míg ettől el nem tanulta az uszást, irigye most a repülő madárnak s az marad, míg el nem mondhatja: „én vagyok az ur a földön, hatalmamban a föld, a víz, a lég, a tűz!“

A lég az, mit eddig nem tudott az ember meghódítani, hova uralmát még nem vihette. De már a legrégebb időben megkísérelte, hogy átrepülje a léget, versenyre kelve az ég madaraival.

Meg van a vágy, a törekvés arra, hogy ezen tervet is megvalósítsa. Mi szép is volna fényes csillagos estéken a kék égbolton átsuhanó repülőgép szárnyasattogását hallgatni, mely elnyomná a magasban délfelé vándorló madarak hangzavarát s az éji bogarak zúgó bongását. Hirdetve az égi szikra, az ész nagyságát, fenségét, teremtő erejét.

Alkalmasnak vélem az időt arra, hogy midőn hazánkban is többen foglalkoznak a

repülés kérdésének megoldásával, én is kifejtem szerény nézetemet, tervemet, — mely hosszas megfigyeléseken, tanulmányokon alapul.

Most nem akarom e kérdés történeti fejlődését, sem a kísérletek sokaságát felsorolni; más alkalommal, ha szívesen fogadják olvasóim, fogom ezeket elmondani. Ez alkalommal csak a „Budapesti Hírlap“-ban megjelent két nyílt levéllel akarok foglalkozni, melyek a repülés kérdését tárgyalják.

E levelek elsője Martin Lajos kolozsvári egyetemi tanártól ered, ki ott a felsőbb mennyiségű tanára. Ő már régóta foglalkozik a repülés megoldásával, s midőn az általa elméletileg kifejlesztett gépezetével a nyilvánosság megismerkedett, akkor már őt egy osztrák vetélytárs megelőzte.

Az osztrák Wellner gépe nem sikerült, midőn beakarta mutatni kint, hogy az ugyan repülő gép, de — nem repül. Martin most azt bizonyítja, hogy nem is fog soha, a jelenlegi szerkesztés mellett repülni. Több eredményt vár a saját találmányu, négy lapát kerékes gépezetétől. Ezen gépezet a közel jövőben fog elkészülni. Martin tanár magasba törő vágyait elérheti, ha ugyan nem úgy jár ezzel, mint a második levél írója. Serecs Imre ur azt neki előre jóslja, tudniillik, hogy ő sem fog repülni. Ez az én nézetem is. Én nem tudom ugyan Martin tanár elrejtett terveit, de a mivel a nyilvánosság elé lépett, ebből azt következtetem nézetem és számításom szerint, hogy a kerékei által kifejlesztett munka, ha ugyan beválna, még akkor is csak vagy fenntartani képes a szerkezetet, hogy ha már ez fenn van, úgy előre mozgatni, de sehol nem találom, hogy a felsőbb légrétegek áramlásait mivel akarja legyőzni.

Kétségtelenül helyesebb alapon áll Serecs, ki a kormányozható léghajó kérdéséhez látszik visszatérni. Ő a léggömböt viszi fel, mint fentartó szerkezetet, melynek kupalakat ad, de nem egészen képes ez a gépezetet felemelni, csak könnyíteni. Mi emeli fel a gépezetet? mi mozgatja előre? mivel küzdi le a szeleket? ezt elhallgatja. Ez az oka, hogy gépének sikeréhez nem tudok szólni.

Most pár szóval az általam elméletben szerkesztett gép minőségét írom le.

Az én gépem nem repülő gép, — hanem kormányozható léghajó. A feltartó készülék, két egymás ellen fordított esonka kupból áll,

mely belül úgy van szerkesztve, hogy a függélyes és vízszintes tengelyek irányában alakját, a mi fő, felületi viszonyát változtathatja. Az egész készülék feltartatik a légből csak a légáramnak erejét kell legyőzni, azaz elérni azt, hogy a szelek el ne ragadassák. Én ezt nemcsak legyőzni, de felhasználni is akarom. E cél elérésében segít első sorban az, hogy gépezetem alakváltoztató, tehát elérhetem, hogy a légáram irányában a lehető legkisebb felület esik. Alkalmazok minden irányban forgatható vitorla szárnyas keréket, oldalszárnyakat és kormányt, melyek együttes működése azt eredményezi, hogy a légvonaltól eltérő irányba is lehet haladni gépemmel.

Ha pénz állana rendelkezésemre, remélem és hiszem, hogy az ezredéves fennállás ünneplésén „Arpád“, az első kormányozható léghajó, mint magyar találmány szerepelne. De mint annyi másnak, úgy ennek megvalósítását is a pénzühiány akadályozza.

Mig nem jutok oly körülmények közzé, hogy tervem, eszmém megtestesíttessék, várni kell, ha ugyan valami német mi előllünk, a pénzühiány magyarok elől, el nem viszi a feltalálás érdemét.

Nincs egyéb hátra, csak az, hogy álomba emelkedjem a magasba, a térbe; szánó mosolylyal szemléljem, mint süngölődik forgolódik földön a kicsi ember, hajszolva nagy önérdéktől.

E. Horváthy Andor.

Új pénzühiány Debreczenben.

A városunkban fennálló és virágzó pénzühiányok mellé vállalkozó szellemű vállalkozók és pénzemberek, új intézetet szándékoznak létesíteni, ötszáz ezer korona alaptőkével.

A létesítendő pénzühiány ezélső sorban, a dolog természeténél fogva, realizálása olyan pénzühiányi műveleteknek, melyek az intézetnek nem annyira alaptőkéjét, mint inkább kamatjövendelmét lennének hivatva gyarapítani.

Az alakítandó pénzühiány szervezőinek sorában több előkelő helybeli építésznek, építési vállalkozónak és kereskedőnek a nevét hallottuk, kiknek egyike állítólag kétszáz ezer koronát jegyzett alá már is.

rakta meg, s azután kényelmesen leheveredett a lópokrócczal betakart szalmazsákra, s élvezettel füstölt egy két krajczáros szivarból. Erti ő már mit jelent az, mikor a főhadnagy ur azt mondja ilyenkor: János fiam, erődj a postára! Akkor mint ha csak azt mondaná: János, el ne mocezzanj innét az előszobából, és ha valaki jönni talál, nem vagyok itthon senkinek, érted?

Hát ő már ezt nagyon jól tudja, mert ő ugyan még egyszer se volt a postán, oda a kutyamosó jár. Ő csak a szerelmes leveleket szokta kézbesíteni személyesen.

— En nem megyek innét le — mondta az asszony kedves kötekedéssel fent álva az ottománon. — Azt akarom hogy ölbe vigyél oda a székhez. — És mosolygott hozzá, hogy piros ajkai közül mint két sor igaz gyöngy villantak ki hófehér fogai, miközben egyik kezével megemelte kissé a szoknyáját, s a picziny cipőcske kaczerán mutatta a formás bokákat.

A főhadnagy pár perczig gyönyörködött a kellemes látványban, majd oda szaladt hozzá, felkapta a kedves terhet, és oda vitte a kijelölt székhez, miközben az asszony kaczagva sikoltozott.

János huszár halva a sikoltozást, felemelkedett fekhelyéről, de azután megint vissza feküdt, és diskrétul mosolyogva szivta tovább a két krajczáros szivart.

A szamovárban már forrt a víz, s a réz üstöcskét szerelve nyaldosták körül a felcsapkodó kékes lángok. Mindaketten szólanul nézték néhány perczig a lángoló szeszt. Majd az asszony közelébb hajolt a főhadnaghoz, s mikorra a szesz lángja utólsót lobbant, akkor már ott ült az öleiben, s egy

eséséből itták a teát, a másik esése ott hült el érintetlenül. Süteményt is egy darabot ettek ketten, hol az egyik harapott belőle, hol a másik. Így enyelegve, bohóskodva telt az idő. Majd a gardinettet turkálták szét, néhány szem csokoládé cukorért.

— Jaj istenem, hány óra már, édes? mert tudod, hogy férjem 10 órakor rendesen haza jön, akkorra otthon kell lennem!

A főhadnagy megnézte az óráját és meglepetésében majd a földhöz vágta. Egy negyed mulva 9 óra lesz. Különös hogy most meg már oly gyorsan mulik az idő! — Bosszusan tette zsebre az órát, s aztán megtöltötte pezsgóval a két poharat.

— Az egészségünkért!

— Szerelmünkért!

Összelelközve itták ki a gyöngyöző nedűt, aztán így maradtak néhány perczig szólanul, hallgatták egymás szívének lázas dobogását. Az asszony szólalt meg előbb.

— Te édes, — mondta még szorossabban oda simulva a tiszt széles melléhez. — én úgy érzem, mintha forogna velünk ez a szoba, sok rumot tettél a teába. Én tisztára be vagyok csipve!

— Ah, dehogyan vagy drágám, csak képzeld! Igyál édes, a pezsgő majd lefog hűteni. És újra tele töltötte a poharakat, s az asszony ezt is fenéig üritette.

— Te, — mondta kis idő mulva megint — én olyan különösen érzem magamat, sirni és nevetni tudnék egyszerre. Ha most volna itt egy cigány, és elhuzná nekem a „páros csillag“ nótát! És felkelt, de megtántorodott s visszaruskadott a székre. No látod mondom hogy tisztára be vagyok csipve!

— Nézd csak, drágám, ezt a keveset

még felöntjük mondta a tiszt, kitöltve az üveg-tartalmát, aztán elhuzom én neked azt a dalt.

— Te, te aranyos édes! örvendezett az asszonyka. Játssz el, kérlek! . . . És poharat újra fenéig üritve dudolni kezdte.

„Páros csillag az ég alján,“ . . . A főhadnagy elvette a hegedűjét és piano kísérté a dalt.

János huszár megint felemelkedett fekhelyéről és visszafojtott lélekzettel hallgatódzott. Régen szeretné már megtanulni ezt a nótát, de nagy bosszuságára az utolsó sor helyett ezeket a szavakat hallotta: Te édes, te imádozt! Te drága! . . . Mire a hegedű hirtelen elhaltatott, mintha leszakadt volna róla egyszerre minden hur.

És János huszár hiába várta a folytatását, nem hallott többé semmit, s a mint félkényökre támaszkodva jóideig hallgatódzott, egyszerre a főhadnagy ur hangja riasztotta fel merengéséből.

— Itthon vagy-e már, János fiam?

— Igenis, főhadnagy ur! ugrott fel János nagy sietve, eldobva a két krajczáros szivar csutkját.

És a főhadnagy ur mögött a függöny nyílásában ott állott a szürke prémes bundás, fekete fátalos alak.

— Kedves János fiam, kíséred ő nagyságát hazáig!

— Igenis főhadnagy ur!

Szervusz Sanyi!

A vizontlátásra, Böském!

— Holnap, drágám, holnap!

— Minden bizonnal, édes!

És János huszár, a mint néhány lépésnyi távolságban kíséri ő nagyságát, halkán füttyölni próbálja, hogy: „Páros csillag az ég

Bár ez a mozgalom, különösen pedig az a nagy lelkesedés, buzgóság, melylyel a mozgalmat megindították, fényes czáfolata annak, hogy a pénzügyi viszonyok sanyaruságosak városunkban és a vidéken; mégis nem hagyhatjuk szó nélkül azt, a mit a fáma beszél. Hangsúlyozzuk: a fáma, mert valamennyi kezdeményező, kit az alakítandó intézet czéljai, szándékai felől kikérdezní akartunk volt, fázékonyan gombolkozik be és igyekszik magáról elhárítani a kezdeményezés dicsőségét. Épp azért neveket nem említve, csak a szándék lényegére térünk át, mely lényeg leginkább persvadeálja a kezdeményezőket lelkesebbjeit arra, hogy a pénzügyi intézetet csakugyan megalakítsák.

A lényeg az, hogy az intézet tulajdonkép mint részvénytársaság, nagyobb vállalatok (építészeti és pénzügyi) elnyerhetése czéljából közkereseti társasággá alakuljon. Első sorban, miután a fennálló pénzintézetek a hitelszükségletek kielégítéséről eléggé gondoskodnak, a városunkban napikérdést képező villamos világítás ügyének előbbrevitelét, esetleg pályázat útján a villamos világítás vállalatát elnyerhesse.

E régen vajudó és a különböző bizottságok retortján már keresztül szivódott ügynek lehetőleg mielőbb való elintézése minden bizonynyal szükséges; de ehhez, még a tisztességes verseny szempontjából is, aligha van szükség arra, — hogy e czélra egy negyedmillióval bíró új társaság alakuljon.

A város, mint törvényhatóság elég körültekintő, hogy saját érdekeit egy közkereseti társaság érdekében háttérbe ne engedje szoritani és sokkal inkább tiszteli a törvényes jogrendet, semhogy egy érvényben álló szerződésben kifejezett jogaival és kötelességeivel ellenkező manipulációkba boesátkozzék, csak azért, hogy egy magánvállalkozó czég érdekeit istápolja.

Egyebekben pedig a részv.-társaság ha megalakul, a debreczeni pénzpiacra keveset lendít; az építkezési kedvet egy csöppet sem növeli azáltal, ha a vezetőségben fungáló építészek érdekében adóságba veri magát az esetleg kötetlen álló építelő; a hitelszükségleteket a fennálló, még pedig realis alapokon álló intézetek kielégítik, — hát akkor mire lesz jó vajjon az az új pénzintézet?

alján“ — s azon töri a fejét, hogy miként kellene megkérdezní ő nagyságától, hogy van ennek a nótának az utolsó sora? De hát az olyan büszke, hogy szóba se áll, míg a többiek, a kiket így esténként kíséretetni szokott, egész uton eldúskálnak vele.

És mikor ő nagysága után becsapódott a kapu, János csak akkor eszmélt fel, és vette észre, hogy a kapitányuk lakása előtt áll. És a mint eltűnődve bámulta azt a két ablakot, melyben csak most gyuladt világosság, úgy tetszett neki, mintha az ő elméjében is világosság gyuladna, és a mit annak a fényénél lát, azon szörnyű módon elesodálkozik, de a miből csak annyit ért meg, hogy a kit ő most haza kísért, nem lehet más, mint a kapitány felesége.

Miközöm hozzá! mormogja egykedvűen, hanem a meglepetéstől még mindég csudálkozva áll egy helyben. És egyszer csak a közeli lámpa fényénél egy arany zsinóros atilla és sapka villan meg: a kapitány ur jön haza a kaszinóból. János elakar illani, de már késő; bevárja hát, és szalutál neki

— Mi a baj? mit akarsz? förmed rá a kapitány szigoruan.

— Jelentem alássan, kapitány ur, semmi, felel János zavarodottan. A postán voltam és megyek haza felé.

— A postán hát? no tudjuk már, jó fiu; csak hogy az a posta bizonyosan a Linka szobaleány két fekete szemében van! Gondolta a kapitány a mint nagy kard csörtetés-sel felhaladt a lépcsőn.

János huszár is gondolt valamit, és diskrétül mosolygott hozzá. Aztán haza indult, és egész uton hangosan füttyölte:

„Páros csillag az ég alján.“

Debreczeni hírek.

* **Adózók érdekében.** Felhivatnak mindazon adót fizetők, kiknek ingatlan birtokaikon bekebelezett tartozásuk van, azokat az általános jövedelmi pót adónál leendő figyelembe vétel végett a már szétoztott vallomási ivatek saját érdekében vallják be és a vallomási ivatek legkésőbb január hó 30-ig a városi adókiivető osztályhoz adják be, mert ezen határidőn túl a törvények értelmében el nem fogadtathatnak.

* **A bejelentési hivatalnál** Csapó István r. kapitány hivatali főnök halála és gr. Csáky Adorján r. fogalmazó lemondása folytán két rendbeli személyváltás következett be. Gr. Csáky Adorján helyét már betöltötte gr. Dégenfeld József főispán, Mrigithay Sándor tb. r. fogalmazót nevezvén ki erre az állásra. A hivatalfőnök kinevezése azonban még nem történt meg. Ez úgy most van folyamatban, e hivatalra kiszemelt egyik rendőrfogalmazónk minősítési táblázata a belügyminiszternél lévén felterjesztés alatt.

* **Sorshuzás katonáknál.** Szerdán volt a sorshuzás az 1874-ben született katonaköteles újonczok között. A sorshuzás 9 órakerreggel kezdődött a városháza kistanácztermében, mikor is 340 újoncz-köteles huzott sortot.

* **Népesedés.** Ez esztendő első hetében született városunk területén élve 22 fiu, 19 leány, (köztük 9 törvénytelen) halva 2 leány, összesen 43 gyermek. Meghalt ugyanezen idő alatt 17 fi, 10 nőnemű, együtt 27 egyén. — Köztük 13 öt éven aluli gyermek volt, pedig heveny fertőző betegségek egyetlenegy halál esetet sem okoztak.

* **Baleset a hóban.** A nagy havazások által előidézett soknemű kellemetlenségek között, gyakoriak az ilyenkor előforduló testi sérülések is. Ilyen szerencsétlenség érte szerdán délben Tömpe Ferencz helybeli iparos 6 éves leánykáját is, ki a nagy hóban megcsuszva, a kut-utczán levő nagy nyílt árokba esett s abból többé ki sem szabadulhatott önjerejéből, mert az esés következtében czombesontja kettétörtött. A súlyosan sérült gyermeket közeli lakására szállították, ahol dr. Bruckner Ernő műtőorvos bekötözte az eltört végtagot.

* **Elcsuszott ember.** Nagy baleset érte szombaton Nagy György helybeli hivatalnokot a piac-utczán, a kaszinó előtt. A sikos járdán oly súlyosan esett el, hogy nem birt segítség nélkül felállani. Lakására szállították. Előre láthatólag, ha nem is tört ki a lába, de legalább is kifczamadott.

* **Könnyű élet.** Szabó Márton alig, hogy a csavargásért elítélve, kiszabadult a börtönből, már ismét vissza került oda. Nem akart ugyanis rendes munkát keresni, hanem könnyen akarta megkeresni a mindennapi kenyeret és szükségesekeket. Engedély nélkül koldult a városban, míg végre is a kisuj-utczán elfogta a rendőrség.

* **Zsebmetszők.** Most téli vásárra az ország minden részéből zarándokolnak ide a hirhedt zsebmetszők, zsebtolvajok, kik Debreczenben mindég jó vásárt szoktak csinálni. Azonban a mi szemfüles detectívünk Neuman r. biztos szigoruan ellenőrzi a vasutnál, hogy egyetlen gazember se kerüljön városunk falai közé. Így ismert rá Novaszky Károly ismert zsebtolvajra, kit nyomban a rendőri őrzártnak adott át, s kit beszállították a városházára, a börtönbe.

A mostani nagy hóban.

Hóban állnak a mezők. A hol juliusban a virág reszket, most a hó fénye csillan, fehér karjaikkal nyújtózkodnak a fák, csak az erdők sötétlenek a tengernyi fehér világban, ezeknek is fehérben játszik a koronáik, a mikről a szél rázogatja le a havat. Kietlen nagy csendesség van a fehér réteken, fehér országutakon s a hó tengernyi nagy fehér vásznan, mely ki van terítve olyan szélesen, olyan hosszan, a meddig ellát a szem, hosszú fekete csikok kigyózása látszik: ezek a hó alól kibontott vasuti sinek és ezek mentén mint óriási hosszú év vékonylábu szörnyetegek állnak és összerázzódnak a szélben a

táviróoszlopok, ezüst csomókban himbálódzó zuzmaraszakálakkal.

S fönt a hamuszínü levegőben átuszik egy-egy fekete pontocska sebesen, mint a nyíl. Néha több egy csomóban, semmi rendet nem tartva. Ezek a menekülő madarak. A szegény madarak, melyeket az éhség, a hideg behajt az emberek közé, a kiket pedig tudvalevőleg nem szeretnek, mert félnek tőlük. Odakint nem találnak semmit. Miből éljenek? A gazda család nem tesz vesz a fehér pitvaron, nem nyitogatják a gabonás hombárt, egy szem madár-élelem nincs sehol a tájon. Hát fölrepülnek és szállnak: a pipiske, a stiglincz, a veréb, meg a varju, a merről a város füstöl, itt meg lehet melegedni és lehet még valamit találni udvarokon, piaczokon, végső esetben beszállnak az ámbitusra, az üveges gangok véletlenül nyitva hagyott ablakán a folyósókra, az elesigáztottabbak bemerészkednek egyenesen a konyhába.

Csodálatosak ezek a kis szárnyas vadcskak, mikor éhesek. Milyen szelidek, milyen barátságosak. Egy didergő madár, mely az ereszre száll és fejcsékjét öregesen behuzva a szárnyai közé, nézdegél a keserves világba, a hol egy szemecskét se talál már és a hol a fészke se nyújt már elegendő melet, megható kis szenvedő. A szegény, didergő éhezőkön, jótékony szívü kis leányok és urfiak könyörülnek meg, kiszórván az ablak párkányára, vagy a folyósóra a morzsákat, mik a reggeli kifliből, a déli kenyérből és kalácsból megmaradnak. Öröm nézni a piczinyke állatkák falatozását.

Hajdumegyei hírek.

Hajdumegye az egyetemért. Hajdúvármegye közönsége részéről a debreczeni egyetem javára megszavazott 8000 koronáról szóló alapító levél ma tétetett le a püspöki hivatalban.

A nazarénusok. A nazarénismus erősen terjed P-Ladány városában. Vidékről importálták ugyan, írja levelezőnk, de az elhányt mag termő talajra talált. Nem esalódunk, ha mondjuk, hogy számuk meghaladja a kétszázat. Van templom is természetesen; egy egyszerű paraszt ház; hanem az, az istenitisztelek alkalmával dugig tömve van; persze a megjelentek java része nem tartozik oda s csak nevetni, tréfát üzni jár el. Egyéb-ként a helybeli kálvinista lelkészszel való kénytelen kelleetlen erőlködések ninesen valami nagyon inyökre, mert az nem valami szörmenüben bánik velök s az általok hirdett igaz tanban teljességgel nem akar hinni.

A községi tisztviselők testülete P-Ladányban — a mint értesitenek — ujjában egy taggal szaporodott Mogyorós Dezső személyében, ki a bíróság kötelekéből kilépven, a községnél rendszeresített negyedik jegyzői állásra választatott meg.

Ujdonságok.

— **Istenitisztelek.** Vasárnap reggel az ev. ref. templomokban — vásárvasárnapja lévén — a főiskolai theologiai tanszakának növendékei tartanak egyházi szónoklatokat. A szent-anna-utczai róm. kath. templomban reggel 7 óraker Kovács Márk segédlelkész miséz; 9 óraker dr. Wolafka Nándor v. püspök tart énekes szent misét segédlettel, utána Kovács Márk mond hitszónoklatot, 11 $\frac{1}{2}$ óraker Molnár Kálmán segédlelkész végez csendes misét. Délután 2 $\frac{1}{2}$ óraker Wolafka v. püspök egyházi szónoklatot tart a serdültebb ifjuság számára; 3 óraker litánia lesz, melyen Molnár Kálmán fungál s végezetül 4 óraker a rózsafüzér ájtatosság következik. — Az ág. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 óraker Mohr Béla segédlelkész végzi az istenitiszteleket.

— **A debreczeni egyetem** ügyében a kolégium anyagi és szellemi ügyeinek fejlesztésére hivatott bizottság, tegnapelőtt értekezletre gyült össze Kiss Aron ev. ref. püspök lakásán. E bizottság kimondotta, hogy a jövő hó közepéig az anyagi erőket számba veszik, a jogi tanárokat pedig véleményezésre hívják

eszközét felhasználta és pedig teljes sikerrel. Rég láttunk színpadunkon ilyen temperamentosos, pajzán, fürge és bájos megjelenésű alakot. A közönség alig tudott kijönni a tapsoláshól. Krémér Celestin-ben remekelt. Pompás figura volt és művészi alakítást produkált.

* Szerda. A vasgyáros-ban, Ohnetnak ezen romantikus színművében gyönyörködött a közönség azon része, melyre az efféle limonádé ízű ódonosságok még hatással vannak. — Cserny Berta Claireban remekelt, eltekintve attól, hogy néhány jelenetben bágyadtan játszott. Pethes pompásan alakított. Igyekezett a Philippe alakjából igazi vasgyárost teremteni, nem úgy, mint Ohnet megírta. Tapolczaynak nem volt valami szerencsés estéje. A kis Bajnóczky Valéria bájos és kedves Susanne volt, a kit örömmel láttunk a színpadon. Kiss Irén nem volt eléggé jellemző. A többi szereplők hozzájárultak az összelőadás sikeréhez.

* Csütörtök. Fenner Pál eléggé mulatságos vigjátékát a 231-ik cikket láttuk ez estén először. A főhatás a darab végére van fűzve, igen ügyesen, de egyszersmind az előzmények rovására. Krémér és Pethy pompás alakokat mutattak be. — Bács és Puspöky kevésbé jó szerepüket ügyesen játszották meg. Cserny Berta és Pethes ezuttal is jelét adták nagy tehetségüknek. Kiss Irén szintelen, rövid szerephez jutott, melyet azonban szépen játszott meg. Az előadás kissé nehézkes volt.

Péntek. Gyermekelőadásul Árgyilkirályfi és Tündér Ilona került előadásra szép ház előtt. A néző közönség zömét mosolygó, édes gyermekek képezték, a kik a leghálásabb publikum. Nevetnek szívből, ha nevetni kell, szomorkodnak is szívből, ha szomorkodni kell. Az apróságok igen tetszett Árgyil királyfi, Tündér Ilona és a bájos szerelem Tündéri, azonkívül pedig a látványosságok, a mikben valóságos bővelkedik az egész darab.

—tsj.—

* Menyegző előtt. Ilyen czim alatt a színházi művezetőség városunk társadalmi életének egyik előkelő nőtagjától magánjelenetet fogadott el előadásra, melynek színházi körökben szép sikert jósolnak. — A monológot szintársulatunk bájos és rokonszenves fiatal tagja, a Bajnóczky Valéria fogja előadni, a tőle már megszokott kedvességgel és szeretetreméltósággal Várakozással nézünk az érdekesnek ígérkező este elé.

Irodalom.

A legszellemesebb lap.

A fővárosi újságok konkurrencziája óriási. Valahányszor egy-egy új lap jelenik meg, a hitetlenek mindég hitetlenül csóválják a fejüket, hogy honnan tud az előfizetőket szerezni. Es mégis szerez, mert egy-egy új és érdekes lap teremt magának mindég új közönséget. Csak azon fordul meg a dolog, hogy van-e a szerkesztőnek elegendő intencziója ahhoz, hogy tudjon valami újat, érdekességet teremteni. Persze, hogy chablon-szerű és unalmas új újságot senki sem fogja ott hagyni a régi jó lapját és ez oka annak, hogy egy csomó új vállalat nem tud sehogy sem prosperálni. Ekkor azután az első dolog szidni a közönséget, a mely nem karolja fel az új vállalatot. Pedig annak a szegény közönségnek igaza van. Helyes és jó érzelme van a magyar közönségnek arra, hogy a rossz dolog ne érdekelje, ellenben a jó és érdekes újítás iránt rokonszenvvel viseltessenék és azt támogassák. Legalább azt mutatja az az óriási érdeklődés, melylyel a magyar közönség az ő legrégebbi szépirodalmi napi lapjának, a „Fővárosi Lapok”-nak átalakulását és megváltoztatott újabb alapokra való fektetését fogadta.

De hát ezt az érdeklődést nem is lehet csudálni. Az új szerkesztő: Porzolt Kálmán maga köré gyűjtve a mai magyar irodalomnak úgy szólván minden számottevő munkását — nap nap után olyan lapot ad a közönségnek kezébe, mely teljesen konkurrenczián kívül áll. Napról-napra újabb meglepetéseket szerez, érdekes irodalmi és politikai csemegékké látja el a lapot, a legteljesebb francia leleményességgel, a nélkül, hogy a nemzeti talajt kieresztené a lába alól s anélkül, hogy nemzeti jellegét elvesztené a lap. Az irodalmi s művészi jellegét elvesztené a lap. Az irodalmi s társasági körökben, a kávéházakban s a legelőkelőbb társaságokban nap nap után eseményszámba megy a lap minden egyes száma, melyben amellett, hogy a szépirodalmi rész egy nap is annyit foglal magában, mint némelyik szépirodalmi lapban — hát amellett telve van az aktuális eseményeknek szellemes, könnyed és irodalmi értékű feldolgozásával.

A „Fővárosi Lapok” újalakításának rövid ideje alatt is, december 16-ika óta, mióta terje-

delme politikai tartalommal is megbővült, teljesen kiérdemelte azt a czímet, melyet adtak neki: az ötletek újsága czímet. Mindjárt első számában pompás ötlet volt adni a király ama tollának hű mását, melylyel az egyházpolitikai törvényjavaslatokat szentesítette. Karácsonyi mellékletül pedig a legkiválóbb magyar írótól közölt egy csomó kis szindarabot, melyeket a családokban otthon, pompásan elő lehetett adni. A „Műkedvelők színházának” (ez volt a lap karácsonyi mellékletének a czíme) akkora kelete volt, hogy a megjelenés napján a déli órákban már a főváros egy elárúsító helyén sem lehetett kapni egy karácsonyi számot sem.

Es az is kitűnő ötlete volt a lapnak, mikor üres és elesélt reklámhirdetések helyett, teljesen a fővárosi színházak színlapjainak mintájára és ugyanazokkal a betűkkel, családásig hű színlapokat nyomtatott, melyeken az előadó személyek neve helyett a lap munkatársainak neve szerepelt. A „Fővárosi Lapok” színlapjának kiragasztása napján az egész főváros csekekről az ötletes színlapokról beszélt s egyes színlapok előtt valóságos csoportosulások voltak. Most legutóbb pedig a farsang kezdetére, Vízkereszt vasárnapjára, egy a magyar irodalmában páratlanul álló számmal kedveskedett olvasóinak. A lap külön mellékletkép adott egy illusztrált tánczenedot, melynek minden számát a magyar irodalom jelesei irták. A esárdást: A gai Adolf, az első négyest Porzolt Kálmán, a típogót: Endrődy Sándor, a cotillont: Hevesi József, a mazurkát: Lipcsy Adám, a II-ik négyest: Vértessy, a keringőt: Makai Emil, a szünórát: Abonyi és így tovább. A tánczenében az írők autogramjai voltak s ezenkívül minden egyes dolgozatot külön illusztrált Faragó, ez idő szerint a legkitűnőbb magyar illusztrátor, aki a „Fővárosi Lapok”-nak állandó rajzolója. A lap teljesen új nyomokon halad s szerkesztősége, összehozva a magyar írők legjelesebbjeiből — nap nap után újabb kellemes és érdekes meglepetéseket szerez az olvasóinak, úgy, hogy a magyar hiaplírodalom valósággal dicsőségűt ütheti ebben a lapban, mely az első igazán modern előkelő magyar újság.

A Kakas Márton Sipulus élezipjának 15-ik száma jelent meg legutóbb. Elnöksége s bő tartalma folytán már eddig is megnyerte a közönség tetszését. Előfizetési ára: Egy negyedévre 1 frt.

Szalay-Baróti kiváló művéből, a „Magyar Nemzet történetéből” most kaptuk az ötödik füzetet, melyben a magyarok kóborló hadjáratainak folytatása van megírva. Kivált a merseburgi vereséget tárgyalja a szerző igen bőven és kimerítően, e fejezethez roppant érdekes facsimilet is csatolva: Widukind „Szász történeti”-nek azt a lapját, melyen Henrik német királynak a magyarok elleni készülődése van elmondva. A következő fejezet a magyar nemzet társadalmi és vallási átalakulásáról szól, a keresztény térítő munkáját esetelve a legjobb források nyomán. A füzet számos apróbb képeken kívül ismét tartalmaz két külön mű-mellékletet: az egyik Geiger híres festményét, a pozsonyi csatát reprodukálja, a másik pedig Benzurnak a nemzeti muzeumban levő képét, Vajk keresztelését. A füzet ára 30 kr. Az egész mű mintegy hatvanöt füzetben lesz teljes és megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és fiainál) Budapest, Andrassy-ut 21. Előfizetések a kiadó czéggel mostan is elfogad még, mely esetben bérmentve küldik a füzeteket.

Debreczeni piaczi árak.

— Január 8.

A f. hó 8-án tartott debreczeni hetivásáron a következő árakat jegyezte a vásárlélfelügyelőség:

Gabnaárak. Buza 6.20, 6.00. 5.80. Kétszeres 5.50, 5.35. Rozs 4.60, 4.55, 4.50. Arpa 5.50, 5.40, 5.35. Zab 5.60, 5.50, 5.45. Tengeri 6.40, 6.20, 6.10. Köles 6.50. Köleskása 12.—. Burgonya 2.—.

Marha, ló, juh felhajtás és eladás. Ló felhajtott 280, eladatott 170, marha felhajtott 650, eladatott 375.

Sertés. felhajtott 2650, eladatott 1900 Sertésárak: 1/2 évestől 1 évesig párja 12—15 forintig, 1 évestől 1 1/2 évesig 18—25 forintig, 1 1/2 évestől 2 évesig sovány párja 25—35 forintig; öreg sovány 35—45 forintig; kövér kiloja 40—43 krig.

Szalonna és hár. 100 kiló ó szalonna 42—44 forintig; 100 kiló hár 41—46 forintig.

Husárak 1 kiló marhahus 40, 44, 50, 52, 54, 56 kr. Sertéshus 44, 46, 56 kr. Juhus 24—28 kr.

Tüzifa. 4 kbm. tölgyfa 12 frt, bükkfa 13 frt, nyárfa 7 frt, fa felvágás 2 frt, fa beszállítás 1 frt 20 kr.

Vegyes hírek.

Tanulmány. Ujházy Ede, a nemzeti színház jeles művésze, most, midőn a miniszterium beadta lemondását, br. Noposa Elek kormánybiztossal megjelent az országgyűlésen és tanulmánya tárgyává tette a miniszterek arcvonásait állásukat, helyzetüket, szóval mindazon külső megfigyelhető ténykedéseiket melyekben a lélek és jellem felismerhető. Minden esetre érdekes, mübeccsel bíró tanulmány. Midőn a miniszterelnök a teremből kilépett és találkozott velők, az ünnepélyes pillanat daczára is elmosolyodott s kitalálta, miáratban van a művész: Ugy-e tanulmányo ni jött ide? — Hát hiszen mi tagadás benne. Van a letérő miniszterium tagjai között egy pár olyan jellem, a melyen ritkán kerül sorra, mert hazájukat szerethetik nagyon. De hogy dolgozni is tudjanak végső perczig kitartóan, mintha semmi változás nem történt volna környezetükben, — olyan kevés van.

Közgazdaság.

Röviddel ezelőtt adatott át a budapesti **Walser Ferencz-féle részvénytársaság** által épített **nagyváradi vízmű** a közhasználatnak.

E műnél a víz a Körösvölgyben elhelyezett kombinált kúttelep utján nyeretik, mely naponta 4000 köbméter talajviz szolgáltatására van berendezve; ezen talajviz az ismételtlen megejtett vegyi és bakterológiai kísérletek szerint kitűnő ivóvíznek bizonyult. A szükséges vízmennyiséget 2 szivattyu van hivatva szállítani, melyek mindegyike naponta 3300 köbméter vizet képes a város felett 60 m. magasságban fekvő víztartányba emelni, — ezen teljesen betonból készült víztartány kihasználható ürtartalma 2100 köbméter; a városi esőhálózat hossza csaknem 50 kilométer; a esővek átméretei 80—300 mm. között változnak. A esőhálózat 316 utcazi hydránszal, 189 tolantűcsappal és 23 nyilvános kúttal van összekapcsolva s a esőhálózat már eddig is 900 házba lett bevezetve.

Az Oelwein bécsi tanár által készített s 500,000 frttal contemplált terv szolgált a kivitelnek alapjául, ez alapon lettek a munkálatok nyilvános pályázat utján fentemlített **Walser Ferencz-féle részvénytársaság**nak kiadva, mely vállalat az építkezést a rendelkezésre álló tervek szerint végezte. Kivévén a víztartányt és a gépházat, melyek a vállalkozó részvénytársaság saját tervei szerint készültek.

A munkálatok, melyek csak az év május 5-én kezdettek meg, már november 13-án szerződészerűleg be is fejeztettek, december elején pedig a mű átvétele és üzembe helyezése a város által Farkas kir. mérnök ur közbejöttével történt szakszerű felülvizsgálás után, meg is történhetett.

Ez idő óta a vízmű folyton használatban áll és megemlítettő azon a kivitel gondosságára valló körülmény, hogy sem csőropedések, sem egyéb hiányok nem mutatkoznak, hanem a vízmű a nagyváradi közönség legnagyobb meglegedésére akadálytalanul funkcionál.

Örömmel és büszkeséggel konstatáljuk, hogy ezen nagyszabású mű, mely rövid 6 hó alatt teljesen elkészült, üzembe helyeztetett és melynek szakszerű, gondos és lelkiismeretes kivitele úgy egészben, mint részeiben, szakértőileg megállapított, teljesen hazai készítmény, mely ujlag tanujelét szolgáltatja rohamosan fejlődő iparunknak, valamint a jó hírnevű **Walser Ferencz-féle részvénytársaság** versenyképességének.

Mulatságos időtöltés.

Adomák.

Aiku.

Szakácsnő: Mennyibe kerül a jósolás?
Czigányasszony: Ötven krajczárba.
Szakácsnő: Na, ha megjósolja, hogy a Janosim feleségül vesz és egészséges, szép gyermekeim lesznek, egy forintot is adok.

Elégületlenség.

Férj: A második emeleten béreltem lakást.
Nő (ingerülten): Miért nem megyünk mindjárt Chikágóka, hol tizenhatszázadik emeleten is lehet lakni?

Talányok.

Női név-rejtvény.

— Bingert János Antaltól. —

Ágnes, Anna, Antonia, Berta, Donata, Dula, Etelka, Erzsébet, Eleonora, Edith, Eufrozina, Flóra, Gunilla, Ida, Ilona, Irén, Izidóra, Julia, Janka, Laura, Makrina, Marcella, Margit, Nojola, Nonna, Nóvia, Niczia, Nothburga, Natália, Óda, Olga, Orsolya, Róza, Skolasztika, Terézia.

Ezen 35 női név egy irandó egymás alá, hogy a kezdőbetűik felülről lefelé olvasva egy népdal első sorát adják.

Lapunk mult számában közölt talányok megfejtése:

A férfinév-talányé:

Jöjj el szent lélek Ur Isten, Tekints reánk kegyelmesen.

A számtan-rejtvényé:

- 1 fiu = 200 alma.
2 „ = 120 alma.
3 „ = 60 alma.
4 „ = 20 alma.
400 alma.

A talányok helyes megfejtői közül a nyereségy könyvet Marilitt E.-től „Arany haju Böske” Kiss Irma nyerte.

Helyesen megfejtették: Kiss Irma (nyertes) Weisz Ármán IV. oszt. tanuló (Tákos) Grünfeld Hermina, Hajdu Mihály, Tóth Kálmán, Grosz Malvin, Oláh Lajos, Somogyi Mariska, Horváth Erzsike, Csillag Jenő, Dénes Teréz, Balla Piroška, Szücs Juliska, Veres Eszti, Gál Lajos, Weisz Ármán.

A kis lutri huzása.

— Január 9-én. —

Table with 2 columns: City and Numbers. Prága: 71 42 9 55 28. Lemberg: 32 44 55 5 82. Szében: 77 61 41 21 69.

Szerkesztői üzenetek.

N. Sz. R. Várhely. Megkaptuk, köszönjük, közöljük. Tiszteletpéldány ígéretünkhöz képest rendesen menni fog. Kérünk minél gyakrabban. Üdvözlét! Bignió Mariska, Battonya. Sajnáljuk, hogy ez ideig kéziratát nem kaptuk meg. Reméljük: nem fog már soká késni? Üdv! H. Sikor Margit Kapuvár. Örülünk, ha munkatársaink sorába lépne. Godbey!

Advertisement for Kwizda-Féle Restitutionsfluid. Includes text about the product's benefits and contact information for the pharmacy in Korneuburg.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár

BECSBEN I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A „zum goldenen Reichsapfel.”

Vértisztító labdacok, ezelőtt Általános labdacok neve alatt;

ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel cs kugyan alig létezik betegség melyben ezen labdacok csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlatnak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek rens: (nézésből) és székrekedésből erednek: mint (pe-zavarok, májtajok, kólika vértörlések, aranyér, beltélenség s hasonló betegségeknél Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérezegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkóránál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcékelyebb fájalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratól, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszatérése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említtünk s on megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tegerect az ön fölfülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvételel. Fogadjá ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csoda hatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlisik Ferencz, Köln, Lindenhai.

Hrasche, Pölzánik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsaik kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék ha az ön csodálatraműtő labdacsaik engem nem mentettek volna meg. Az isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem istököletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másokrak is egészségük visszatérésére segítségül szolgáltak. Köszönettel. Knížcz Teréz.

Böcs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen át tettem ur!

A legértőbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyúrnóm nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorkur:itán és vizkórsgán, már életét is megunta, melyről egyként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból a szokás állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legtöbb tisztelettel, Weinczettel Josefa.

Elehengraberamt, göhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur!

Alóllított ismételtén kérek 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ön labdacok értéke felől és azokat, a hol csak alkalom nyílik, a szenvedőknek legnagyobb gonjában fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerintí használására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel. Hahn Ignácz.

Gotschardt, Kollach mellett, Sziléria 1888. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 debereznai külföldi szivesséjéék. Csakis az ön csodálatos labdacsaik közönlhetem, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam Ezen labdacok ízelem sohasem fognak kifogni s midőn legforóbb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel. Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban, Beesben I. Singerstrasse. 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 ft 5 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnel 1 ft 10 kr Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalván von eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 ft 25 kr. 2 csomag 2 ft 30 kr. 3 csomag 3 ft 35 kr. 4 csomag 4 ft 40 kr. 5 csomag 5 ft 20 kr. és 10 csomag 9 ft 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utaztatnak: ennek következtében kerétek csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódinak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. nevével írással fekete színben és minden egyes doboz fedele nyagszon aláírással vörös színben van elírva.

Amerikai köszvénykenőcs,

gyors és biztos hatású legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerincz-egy-

A fenti különlegessége kaphatók Török József gyógyszerész urnál Budapest, Király-utca 12. szám.

bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, tülszaggatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tanochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tanártól Ütés és ujjkokacs, sebes vagy gyuladt mell vagy más bujoknál mint kitűnő szer lon kipróbáva. 1 tévely 50 kr, Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Psdherhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüedv, egy általánosan ismert kitűnő háziszser, hurut rekedtség, górcsós köhögés stb ellen. 1 üvegcske ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 ft 50 kr.

Életessenzia (prágai csöppek) megromlott gyomor, rossz emésztés és minden remü áteti bajok ellen kitűnő háziszser. 1 üvegcsével 22 kr. 12 üveg 2 ft.

Általános tisztító-só Butrich A W.-től. Kitűnő háziszser a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, górmorgócs, gyomorhív, aranyér, dugu és stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 krajczár egy kis üveg 12 krajczár.

Por a labizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentéssel 65 krajczár.

Helsó vagy egészség-só kitűnő szer egyoldalú f.f.fájás, fogfájás és reuma ellen

Mia-Poka, Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ebben a rovatban minden szónak egyszeri beiktatása 3 fillérbe kerül. Czimmel ellátott hirdetéseknel minden közlés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

A kis hirdetés számára kérjük mindenkor hivatkozni.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra azonnal válaszolunk, ha a postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések azonnal fizetendők.

A Seta-kertben egy szőlő, csinos villával eladó. 2.
Egy mellékutcai élénk forgalmu vegyes kereskedés eladó. 1.
Egy csinosan buterózott szoba, egy vagy két ur részére azonnal kiadó. 4.

Egy magyar és német levelezésben jártas keresk. akadémiát végzett könyvelő kerestetik. 5.
Egy jó bizonyítványokkal rendelkező gépész kovács gazdaságban állást keres. Czime a kiadóhivatalban. 6.

Czimbalom tanításra ajánkozik egy szak-képzett czimbalom tanító.
Egy csinos könyveskerény megvételre kerestetik. 7.
Egy ház kedvező feltételek mellett eladó. 2.

Egy olcsó zongora megvételre, vagy kölcsön használatra kerestetik. 8.
Egy magános udvar szép urilakkal, hasznos bérbe kiadó. Az utcai rész boltokká alakítható. 9.

Egy 700 holdas birtok, hasznos bérbe kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 10.
Egy vidéki városban lévő nagy forgalmu gőzmalomhoz társ kerestetik. 11.

Egy vendéglő, bormézéssel és vendégszobákkal kiadó, teljes berendezéssel. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 12.
Egy keresk. akadémiatannuló korrepetitornak ajánkozik. Czim a kiadóhivatalban. 13.

Üzlet feloszlás miatt hatóságilag engedélyezett

VÉGKIARULÁST

rendezek,

mire is felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, megemlítem, hogy üzletemben lévő áruk eredeti gyári áron árusítatik el.

GYENES LAJOS, varosház épület.

ARUK FELSOROLÁSA:

Valódi bel- és külföldi ruhaszövetek,
Fekete kelmék,
Fekete és színes selymek,
Piüsch és bársonyok,
Zsinór és egyéb ruhadiszek
Flanelk és Kasánok,
Alkalmi szövetek,
Báli virágok, belépők és legyezők,
Jómosó velezek (Barchet)
Kartonok, Toilek és Saténok,
Cspike, bodor és szalagok
Arcz- és menyasszonyi fátyo'ok,

Jó szabású fűzők,
Rövidaruk és belések,
Színes- és fehér kő'pamutok, czérnák,
Téli gyapjuk,
Férfi fűhenneműek,
Nyak- és zsebkendők,
Férfi, női és gyermek-harisnyák,
Karton és csipke kötények,
Berliner, Genilien és selyem Escharpok
és kndők,
Téli kndők minden nagyságban.

**Sirkoszoruk és szalagok, Cspike függönyök és Agyterítők
és egyéb divat- és kézműárak.**

Kizárólagos

A legjobb minőségű
CZIPŐ és CSIZMA

árak raktára.

Legolcsóbb bevásárlási forrás
mindenfélé

gyermek, női, férfi czipő és csizma árakban,
továbbá női és férfi posztó és bőr csizmak,
gyermek posztó czipők, valamint női és
férfi orosz-lack czipők- és sár-czipőket

ajánl: **GOLDBERGER L. LAJOS**

utóda STERN HERMAN.

Kizárólagos

SARG-féle egészségügyi hatóságilag megvizsgált

(Bizonyítvány Bécs, 1887. Julius 3.)

sok **millió-szor**

kipróbált, jónak bizonyult s
fogorvosilag ajánlott,
egyszersmind

a legolcsóbb **fogtisztító- és
fenntartó szer.**

Mindenütt kapható.

Más vállalat miatt.

Gyermek-játék, diszmiáru stb.
kereskedésemmel

felhagyni szándékozom,

minél előbbi üzletlebonyolítás szem-
pontjából

az összes árukat

rendkívül leszállítottam.

A helybeli és vidéki igen tisztelt vevő közönségnek eddig irántam tanusított szives bizalmát megköszönve, annak idején bátor leszek új vállalatomról értesíteni.

Tisztelettel

BAUM MIKSA.

Más vállalat miatt.

NÉGY REGÉNY INGYEN!

Felhívás

a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok“ jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család rendszer házi barátja

Köszönetet és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s emellett az atyák, anyák és nagyszülők is mi dig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne

A „Hölgyek Lapja“ című melléklet, a nő hű tanácsadója és szellemi titkára.

A „Regénymelléklet“ évente négy díszes regénnyel ajándékozza meg előfizetőit, szép színes borítékkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt, tehát összesen négy forint.

A „Boríték“ tele van szórakoztató talányokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyszóval a „Képes Családi Lapok“ a legizgalmasabb, a legérdekeltebb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes lap.

A képek a legelső művészek esetének köszönik létüket. A „Hölgyek Lapja“ mellékletünknek dívtápei mindig a legjobb dívtáknak mintái; így az 1895-ik évi első szám a következő tartalommal jelent meg:

„Házmár és társa“ regény Beniczkyne Bajza Lenkétől; „Ujév“ költemény Abrányi Emiltől; „A befelé fordított kéz“ novella Muray Károlytól; „A nő teletata“ dr. Turnovsky Mórtól; „A sötét világ“ Tolnay Lajostól; „Az ifjú anya“ költemény dr. Feleki Sándortól; „Az álom“ G. Diószeghy Mórtól; „Bál után“ Mészáros Sándortól; „Az időről“ szatira Jambor Lajostól; „A szép színésznő“ regény Rudnyánszky Gyulától.

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja“ című dívtá s „Regény“ melléklettel együtt.

Egész évre	— — — — —	6 frt — kr.
Fél évre	— — — — —	3 — —
Negyed évre	— — — — —	1 — —

A „Képes Családi Lapok“ hetilapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legzélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget utalványon egyszerre beküldi, annak elismerésül „egy díszes emlékkönyvet“ küldünk.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjjal 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala

BUDAPEST,
Vadász-utóza 14-ik szám, saját házában.

LESZÁLLITOTT ÁRAK!!

Üzletünk nagyobb helyiségbe való áthelyezés folytán

feltűnően leszállitott árak mellett
árusítjuk a raktárunkon levő

nagymennyiségű

női felöltőket, kabátokat, rádokat, bundákat, gyermek-
köpenyegeket, kabátokat, és costumöket
továbbá karmantyukat (muff) boá-kat,
sapkákat, stb.

HEIMAN ÉS HALMÁGYI

női- és gyermek-felöltők árúháza Debreczen, főtér.

Az üzlethelyiség kiadó!

Leszállitott árak!

Leszállitott árak!

A legízletesebb, egyedül egészséges és
egyszersmind a legolcsóbb pótlik a bab-
szemű kávéhoz.

Egyedül egészséges pótser a babszemű kávé
helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek
orvosilag van ajánlva.

KATHREINER FÉLE

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Legisztább természetes gyártmány
egész szemekben.
Hozzávegyitések általi hamisítás
tehát ki van zárva.

Mindenütt kapható: 1/2 kiló 25 kr.

Óvatosság: Csak a „Kathreiner”-
névvel ellátott eredeti-csomagokat
kérjük és fogadjuk el.

DISZOKLEVÉL
1891-1894
8 ARANY EREM

Egészséget Erőt
„Kathreiner”
Ad.

VEDŐJEGY.